

سرشناسه: مستشاری، علیرضا، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور: پناه اهل زمین/ نویسنده علی‌رضا مستشاری؛
[به سفارش] معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی [آستان قدس رضوی].
مشخصات نشر: مشهد: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۹۱.
فروست: رهنما.
شابک: 978-600-6543-77-2
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
موضوع: محمدبن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ق. - -- پرسش‌ها و پاسخ‌ها
موضوع: محمدبن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ق. - -- غیبت
موضوع: مهدویت-- پرسش‌ها و پاسخ‌ها
موضوع: مهدویت-- انتظار -- پرسش‌ها و پاسخ‌ها
شناسه افزوده: آستان قدس رضوی. معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی
شناسه افزوده: موسسه انتشاراتی قدس رضوی
رده بندی کنگره: BP/۳۳۴/۱۳۹۱۴ ۹پ۴۷م/
رده بندی دیویی: ۴۶۳/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۶۸۲۸۸

۳۷ → پناه اهل زمین

نویسنده: علی‌رضا مستشاری
آستان قدس رضوی
چاپ هشتم: پاییز ۱۳۹۱ (ویرایش جدید)
معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی
نشانی: حرم مطهر امام‌رضا(ع)، اداره پاسخ‌گویی به سؤالات دینی
تلفن: ۰۵۱۱-۳۲۰۲۰ دورنگار: ۰۵۱۱-۲۲۴۰۶۰۲
Rahnama@Aqrazavi.org

به‌کوشش محمدحسین پورامینی
ویراستار: محمد مهدی باقری
طراح جلد: علی بیات
طراح لوگوی رهنما: مسعود نجابتی

﴿ رسیدن برای یافتن راه، خود، ارزش است...
و هر فرهنگی که به پرسشگری بها دهد
و زیباترین، دقیق‌ترین و ساده‌ترین پاسخ‌ها را پیشِ رو بگذارد،
گسترش و دوام خود را تضمین کرده است.
مهم، انتخاب بهترین راه است...
و **ره‌نما** گامی است در این مسیر.
همگام ما باشید و با طرح دیدگاه‌های رنگارنگتان، یاری‌مان کنید.

مَعْرِفَةُ

پناه اهل زمین

در این نوشتار، می‌خواهیم بدانیم:

۱. فایده امام غایب در دوران غیبت کبری چیست؟
۲. مفهوم انتظار چیست و چه فایده‌ای دارد؟
۳. انتظار چه سودی برای زندگی فرد دارد؟
۴. چگونه اعتقاد خود به امام‌زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف را تقویت کنیم؟ آیا روش خاصی وجود دارد؟

درآمد

بهره‌انسان‌ها از حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، در زمان غیبت چگونه ممکن است؟ این پرسشی است که هرگاه سخن از غیبت امام عصر به میان می‌آید، در ذهن انسانِ فکور خلجان می‌یابد. به راستی، در این زمان طولانی، انسان‌ها و بلکه تمام موجودات جهان هستی، چگونه از حجت خدا بهره‌مند می‌شوند؟

فایدهٔ امام غایب در دوران غیبت کبری چیست؟

انتفاع و بهره‌انسان‌ها از حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در زمان غیبت کبری، چگونه ممکن است؟

این پرسشی است که هرگاه سخن از غیبت کبری به میان می‌آید، در ذهن انسان فکور خلجان می‌یابد. به راستی، در این زمان طولانی، انسان‌ها و بلکه همه موجودات جهان هستی، چگونه از حجت خدا بهره‌مند می‌شوند؟

پاسخ این سؤال را امام صادق علیه السلام از پدر بزرگوارشان و ایشان از امام سجاد علیه السلام چنین نقل می‌کنند: «ما اهل بیت، امام مسلمانان و حجت‌های خدا بر جهانیان و سرور مؤمنان هستیم. ما مولای مسلمانان و پناه اهل زمین هستیم؛ همان‌گونه که ستارگان، پناه اهل آسمان‌اند. به واسطه ما، از برخورد آسمان به زمین جلوگیری می‌شود؛ مگر اینکه به اذن خدا باشد. به واسطه ما، باران می‌بارد و رحمت خداوند، بر همه چیز سایه می‌گستراند و زمین، برکات خود را خارج می‌سازد. اگر یکی از ما اهل بیت در زمین نباشیم، زمین اهل خود را می‌بلعد...»

سپس، فرمودند: از زمانی که خداوند، آدم را خلق کرد، زمین را از حجت خالی نگذاشت: «آن

حجت یا ظاهر و شناخته شده بود یا غایب و در پس پرده. بعد از این هم، زمین تا روز قیامت از حجت خالی نمی ماند و اگر این گونه نباشد، مردم خدای تعالی را پرستش نمی کنند.»

سلیمان، راوی حدیث، می پرسد: «چگونه مردم از حجت غایب بهره مند می شوند؟» حضرت می فرمایند: «همان گونه که از خورشید بهره مند می شوند؛ هنگامی که در پشت ابر است.»^۱

دلایل تشبیه وجود نازنین حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف به خورشیدی که ابر، آن را پوشانده است، متعدّدند و اینک، هشت دلیل را از علامه مجلسی رحمه الله نقل می کنیم و مابقی را خود اضافه کرده، در پایان، نکته بسیار مهمی را ذکر خواهیم کرد:

۱. نور وجود حضرت که همان عَلم هدایت است، به خلق می رسد؛ همان گونه که نور خورشید از پس ابر به زمین می رسد.

۱. مجلسی، بحار الانوار، ج ۲۳، ص ۵.

۲. بر اثر این روشنایی، مردم به چاه نمی‌افتند. اگر امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف نبود، مردم به واسطه بدی اعمالشان، مستحق عذاب‌های گوناگون می‌شدند. در قرآن کریم آمده است: «ای رسول، تا وقتی که تو در میان مردم هستی، خدای تعالی آنان را عذاب نمی‌کند.»^۱
- هرچه ارتباط معنوی مردم با حضرت بیشتر باشد، از گرفتاری‌های معنوی دورتر می‌شوند و خلاصه اینکه فایده‌های روز به آنان می‌رسد و ضررهای تاریکی از آنان دور می‌شود.
۳. همان‌گونه که وقتی خورشید در پشت ابر است، مردم انتظار بیرون آمدنش را می‌کشند، غیبت امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف به انسان‌ها حالت انتظار می‌بخشد و حالت انتظار، سازنده است.
۴. منکر وجود حضرت، مانند منکر خورشید است؛ هنگامی که پشت ابر پنهان شده باشد.
۵. گاهی پشت ابر رفتن خورشید، برای مردم نافع‌تر است. حجت خدا هم، گاهی اگر غایب

باشد، فایده‌اش برای مردم بیشتر است؛ مثلاً، منافقین و معاندین شناخته می‌شوند. این امر مانند هنگامی است که مسئول ناصالحی بر مسند امور تکیه زند؛ زیرا، این فرصت زمینه‌ای می‌شود که او خود را نشان دهد.

۶. برای کسانی که ضعف بینایی دارند، نگاه مستقیم به خورشید (ظهور خورشید) مضر است و موجب کوری آنان می‌شود. نگاه مستقیم به حجت خدا هم، گاهی، برای کسانی که ضعف ایمان دارند، کوری می‌آورد؛ زیرا، اعمال حضرت، محکم و متشابه دارند. به یاد داشته باشیم که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در نماز واجب، از قبله برگشتند و مؤمنان نیز برگشتند و چون و چرا نگفتند.

۷. خورشید، پشت ابر هم که باشد، نفعش برای همه عمومی است؛ مگر برای کسی که کور باشد. حضرت نیز نفعشان به همه می‌رسد و رحمتشان رحمانی است؛ مگر به کسی که کور باطنی باشد.

۸. شعاع نور خورشید، حتی اگر پشت ابر باشد، به اندازه راه‌های نفوذ خانه‌ها وارد آن‌ها می‌شود و هر مقدار روزنه و پنجره بیشتر و بزرگ‌تر باشد و موانع و پرده‌ها کمتر، نور بیشتری وارد خانه می‌شود. نفوذ نور وجود حضرت حجت عجل الله تعالی فرجه الشریف نیز در جان آدمیان، چنین است.^۱
۹. خورشید مرکز منظومه شمسی است؛ حتی اگر پشت ابر باشد. امام‌زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف نیز قلب عالم امکان هستند؛ حتی اگر غایب باشند.
۱۰. ابر موجب می‌شود که مردم ارزش خورشید را بدانند؛ غیبت نیز موجب می‌شود تا مردم قدر مولای خود را بدانند.
۱۱. ابر موجب می‌شود کسانی که آمادگی تابش مستقیم خورشید را ندارند، اگر می‌خواهند آن‌را ببینند، خود را مجهز و آماده کنند. غیبت نیز چنین فرصتی به انسان‌ها می‌دهد.

۱. بحار/الانوار، ج ۵۲، ص ۹۲، ذیل حدیث ۸.

۱۲. خورشید پشت ابر باعث می‌شود تا لکه‌ها کمتر دیده شوند؛ درحالی که اگر خورشید ظاهر باشد، هر لکه‌ای پیدا است، حتی اگر بر روی صفحه سیاه باشد؛ چه‌رسد به اینکه بر روی صفحه سفید باشد. غیبت امام‌زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف هم موجب می‌شود که عیب‌های زمانه و انسان‌ها، برای مدتی مخفی بماند؛ ولی اگر امام ظهور کنند، به واقع و حقیقت امر، حکم خواهند کرد.

۱۳. ابر نه‌تنها سبب نمی‌شود که انسان‌ها خورشید را فراموش کنند، بلکه توجه آن‌ها را به خورشید بیشتر می‌کند. غیبت نیز باعث فراموش شدن آرمان نمی‌شود.

۱۴. هیچ‌گاه ابر به‌یک‌باره از روی خورشید کنار نمی‌رود؛ بلکه خروج خورشید از پشت ابر، تدریجی است. ظهور امام‌زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف هم تدریجی است. هرچه موانع بیشتر کنار روند، حضرت بیشتر جلوه می‌نمایند، تاجایی که آفتاب طلعتشان تمام‌رخ ظهور می‌کند.

۱۵. ابر و خورشید برای همیشه با هم نیستند و سرانجام، ابر از مقابل خورشید کنار می‌رود.

روزی غیبت امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف تمام می شود و او خواهد آمد.

۱۶. هوای ابری، غمگین است و در آن، دل انسان می گیرد؛ به ویژه، دل غریب ها و بی کس ها. نیز، هوای ابری، عشق ساز است، عاشق کش است و عشق را شعله ور می کند؛ غیبت امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف نیز همچون هوای ابری، عشق ساز است و حیران کننده عشاق.

۱۷. خورشید در رفتن به پشت ابر، مقصر نیست و تغییراتِ اوضاعِ جوّی ابر را بر روی خورشید آورده است. امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف نیز در غیبتشان مقصر نیستند و اعمال ما باعث غیبت وجود حضرت شده است: «فَمَا يَجْبِسُنَا عَنْهُمْ إِلَّا مَا يَتَّصِلُ بِنَا مِمَّا نَكْرَهُ.» (= ما را از مردم حبس نکرده است، مگر انجام دادن کارهای ناشایستی که از آنان به ما می رسد).^۱

تا اینجا، شباهت هایی بود که به ذهن می رسد؛ ولی، مهم ترین شباهت نکته دیگری است که

متن روایت نیز بدان تصریح دارد و آن نکته، شباهت هجدهم است:

۱۸. مهم‌ترین دلیل شباهت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف به خورشیدی که ابر آن را پوشانده است، این است که خورشید، سبب حیات در کره زمین است؛ حتی اگر به پشت ابر رود یا اینکه شب باشد. امام‌زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف واسطه فیض بین خدا عجل الله تعالی فرجه الشریف و عالم امکان است: «أَيُّ السَّبَبِ الْمُتَّصِلِ بَيْنِ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ». ایشان به اذن پروردگار عجل الله تعالی فرجه الشریف، منبع حیات بشری، حیوانی، نباتی و جمادی شده است. ایشان پناه جهانیان در همه بلیات‌اند و به واسطه آن حضرت است که باران می‌بارد و رحمت رحمانی خداوند عجل الله تعالی فرجه الشریف بر همه جهان گسترده می‌شود و اگر وجود مبارک ایشان نبود، زمین، برکات خود را حبس می‌کرد و امکان حیات در جهان ممکن نبود؛ همان‌گونه که اگر خورشید نبود، زندگی در این کره خاکی محال می‌شد.

این مسئله مهم‌ترین دلیل بر این تشبیه گویاست و به نظر می‌رسد که روایت مذکور، از این رو مستقیماً به آن تصریح می‌کند که به ایشان، واسطه فیض لقب می‌دهد.

سه نکته، به یادگار، از استاد محمدرضا حکیمی

۱. مفهوم انتظار چیست و چه فایده‌ای دارد؟

وقتی صحبت از انتظار است، مراد انتظار عدالت است و کسی که در انتظار ظهور مصلح است، خود باید صالح باشد.

جوانی از دوستان دانشجو، از من پرسید: «شما می‌گویید خلقی که در انتظار مصلح به‌سر می‌برد، باید خود صالح باشد. اگر خود صالح باشد، دیگر چه نیازی به مصلح دارد؟!»

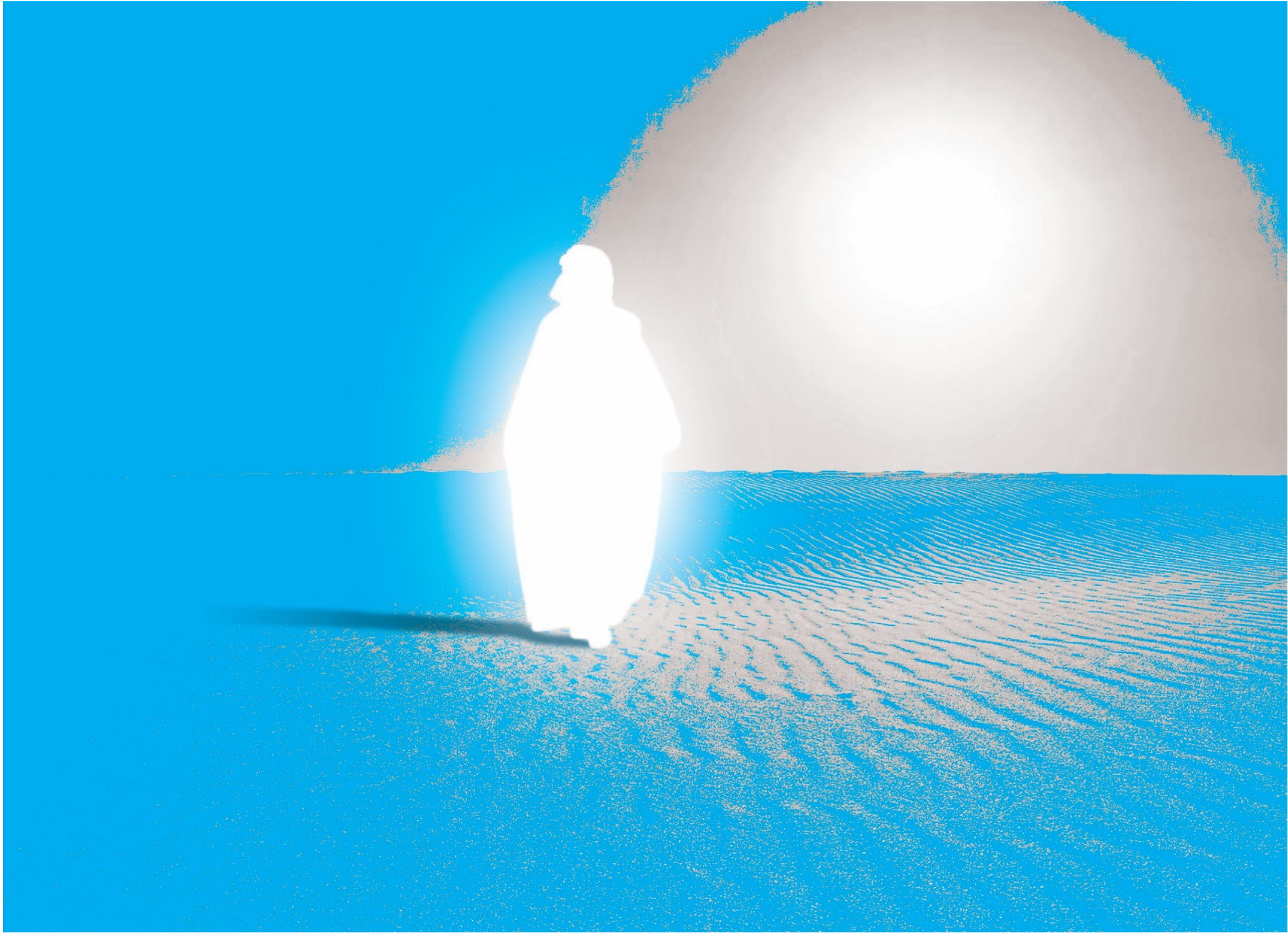
به او گفتم که پاسخ این سؤال، در «ی» نکره «خلق» است؛ نمی‌گوییم جهان سراسر باید صالح باشد تا بگویند پس چه نیازی به مصلح هست؟ پیداست در جهانِ مقارنِ ظهور که آکنده از ستم و گناه و فساد است، آن‌دسته که خود را اهل دین و از منتظران می‌شمارند، نباید غافل و بی‌خبر باشند و باید فریادگر عدالت باشند و مجری آن؛ و به تعبیر قرآن کریم: قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ. از شش میلیارد جمعیت که همه صالح نمی‌شوند. شیعه اثنی‌عشری که مدعی است من منتظر ظهور عادل‌م، خود باید عادل باشد.

هنگامی که کتابِ انتظار، مذهبِ اعتراض را دیدم، به نویسنده او پیغام دادم که اسم کتابت کافی است؛ حتی اگر کسی کتاب را نخواند؛ چرا که منتظران به تمام وجوه عالم و به وضع موجود معترض اند. آنان مردمی اند که همه لحظاتهمان انتظار رهایی انسانیت است و تمام آرمانشان طلوع صبح عدالت. بشر با انتظار زنده است. بشریت در فطرتش هست که نجات پیدا می کند: امید به نجات، یعنی انتظار.

۲. انتظار چه سودی برای زندگی فرد دارد؟

انتظار، یعنی خودسازی مداوم؛ خودسازی حتی بدون معلّم. شما وقتی منتظر جریانی هستید، باید با آن سنخیت داشته باشید و وقتی منتظر کسی هستید، باید مثل آن کس باشید و در طریق آن فرد. برای مثال، شما اگر منتظر دانشمندی باشید، یک جور خودتان را آماده می سازید و وقتی منتظر نوازنده ای باشید، به گونه ای دیگر. این دو انتظار تفاوت دارد. بنابراین،

کسی که چشم به راه مردی آسمانی، زنده و ناظر بر کردار انسان هاست، چشم به راه کسی که عدالت را اجرا می کند و بلوغ انسانیت و خرد را اعلام می دارد، خود به خود خودسازی را می آغازد. هیچ الگویی بهتر از انتظار نیست، به شرط فهم معنا و هدف آن.

۳. چگونه اعتقاد خود به امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف را تقویت کنیم؟ آیا روش خاصی وجود دارد؟

زمانی یک توده ای به من گفت: فلانی! تو واقعاً معتقدی یک آدم ۱۲۰۰ سال زنده است، می آید و چنین و چنان می کند؟!»

گفتم: تو سؤال را بدجوری شروع کردی. باید بگویی که «تو جهان را چطور می بینی؟» تو باید اول جهان بینی کلی مرا ببینی. یک موقع، من معتقدم که تمام عالم ماده است و غیر از آن نیست، در ماده هم همین قوانین شناخته شده وجود دارد. یک موقع، من جهان را الهی می بینم و تحت قدرت خدایی که قادر مطلق است و قدرتی دارد که حد ندارد.

تو باید بررسی با چشم مادی می بینی یا الهی؟! اگر گفتم با چشم الهی، امام زمان هم در آن هست. بعد توحیدی انتظار و توجه به مبدأ عالم و خدای جهان از مهم ترین اصول اعتقادی است. مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف بنده خدای عجل، خلیفه خدای عجل و ولی خدای عجل در زمین است که به قدرت خدای عجل زنده است و روزی، به امر او، برای استقرار بخشیدن به دین و نجات جامعه بشری، ظاهر خواهد شد. بنابراین، نخست باید اصل باور و اعتقادمان را در شناخت کلی جهان و مبدأ و هدف نهایی وجود، درست کنیم. در مرحله بعد از خداشناسی، خواندن آیات و روایات مرتبط با امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و نیز توسل به ساحت آن امام در تقویت اعتقاد به وی بسیار مؤثر است.

برای مطالعه بیشتر

۱. حکومت جهانی مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، آیه الله مکارم شیرازی،
۲. داد گستر جهان، آیه الله ابراهیم امینی.
۳. نشانه هایی از دولت موعود، نجم الدین طبسی، بوستان کتاب.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.